Disputatio medica inauguralis, de rachitide : quam, annuente summo numine : ex auctoritate reverendi admodum viri, D. Georgii Baird, SS.T.P. Academiae Edinburgenae Praefecti : nec non amplissimi senatus academici consensu, et nobilissimae facultatis medicae decreto : pro gradu doctoratus, summisque in medicina honoribus ac privilegiis rite et legitime consequendis / eruditorum examini subjicit Joannes Cheyne, Scoto-Britannus.

Contributors

Cheyne, John, 1777-1836. University of Glasgow. Library

Publication/Creation

Edinburgh, 1795.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/vpg32gzg

Provider

University of Glasgow

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The University of Glasgow Library. The original may be consulted at The University of Glasgow Library. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection 183 Euston Road London NW1 2BE UK T +44 (0)20 7611 8722 E library@wellcomecollection.org https://wellcomecollection.org

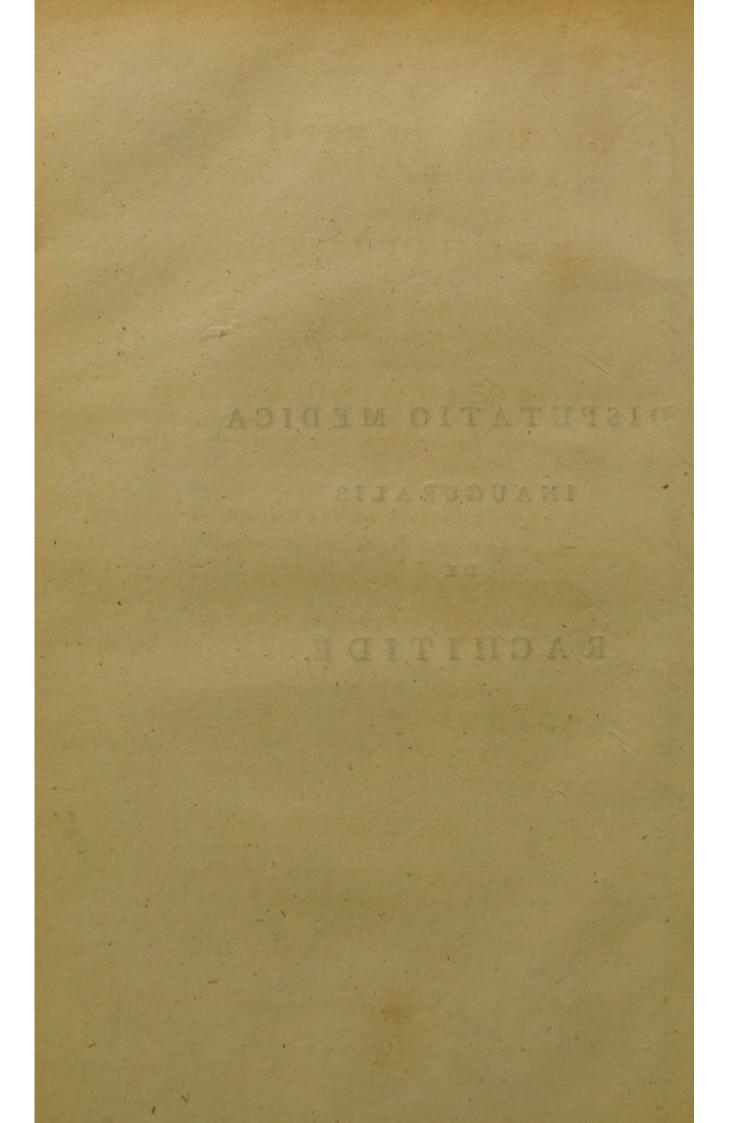

INAUGURALIS

DE

RACHITIDE.

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS,

DE

RACHITIDE;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO'NUMINE, Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri, D. GEORGII BAIRD, SS.T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON Ampliffimi SENATUS ACADEMICI confenfu, et Nobiliffimæ FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE. IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

> Eruditorum examini subjicit JOANNES CHEYNE, SCOTO-BRITANNUS.

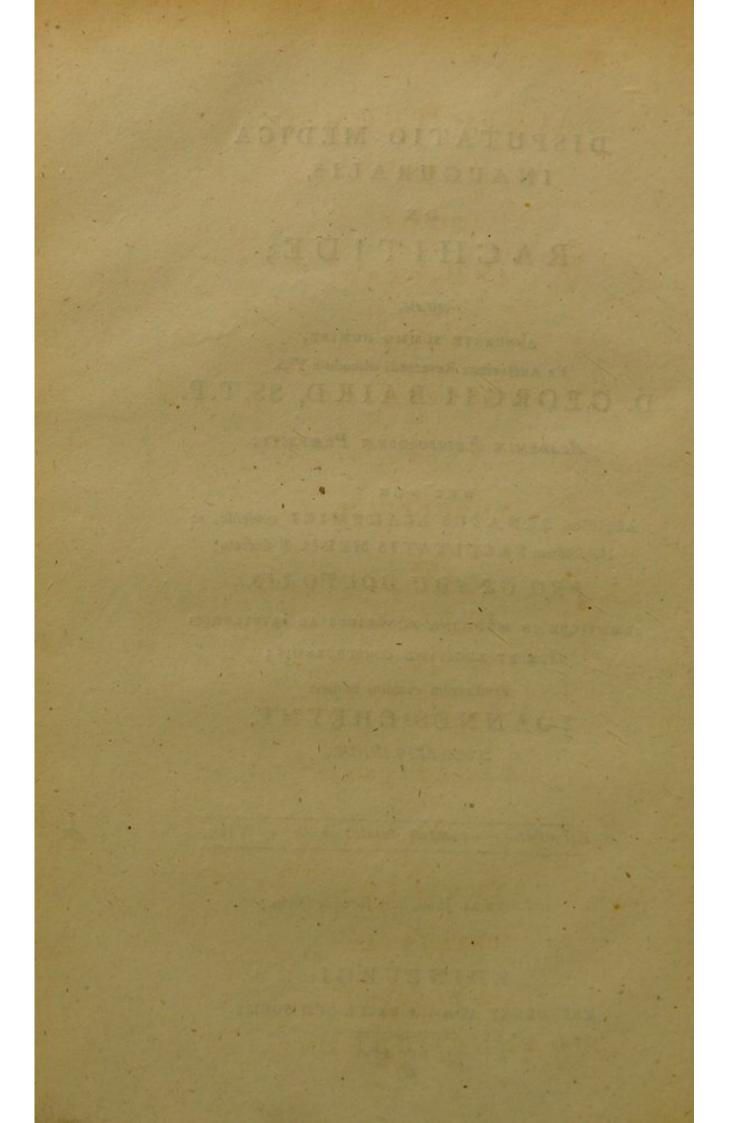
Hei mibi!----quantum mutatus ab illo! VIRG.

Ad diem 24. Junii, hora locoque folitis.

EDINBURGI:

EXCUDEBAT ADAMUS NEILL CUM SOCIIS.

M DCC XCV.

JACOBO THOMSON

DE

BOGIE

ARMIGERO;

VIRO

INTEGERRIMO;

OB

AMICITIAM,

ET

COLLATA

IN

ILLUM

BENEFICIA,

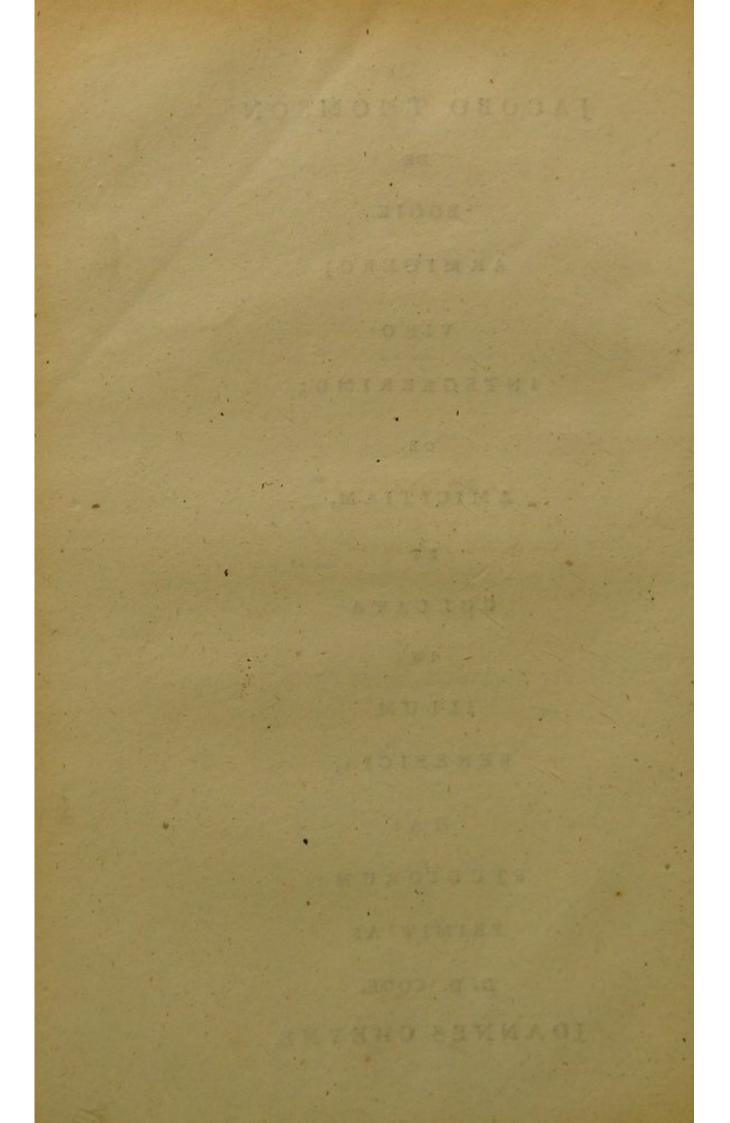
HAS

STUDIORUM

PRIMITIAS

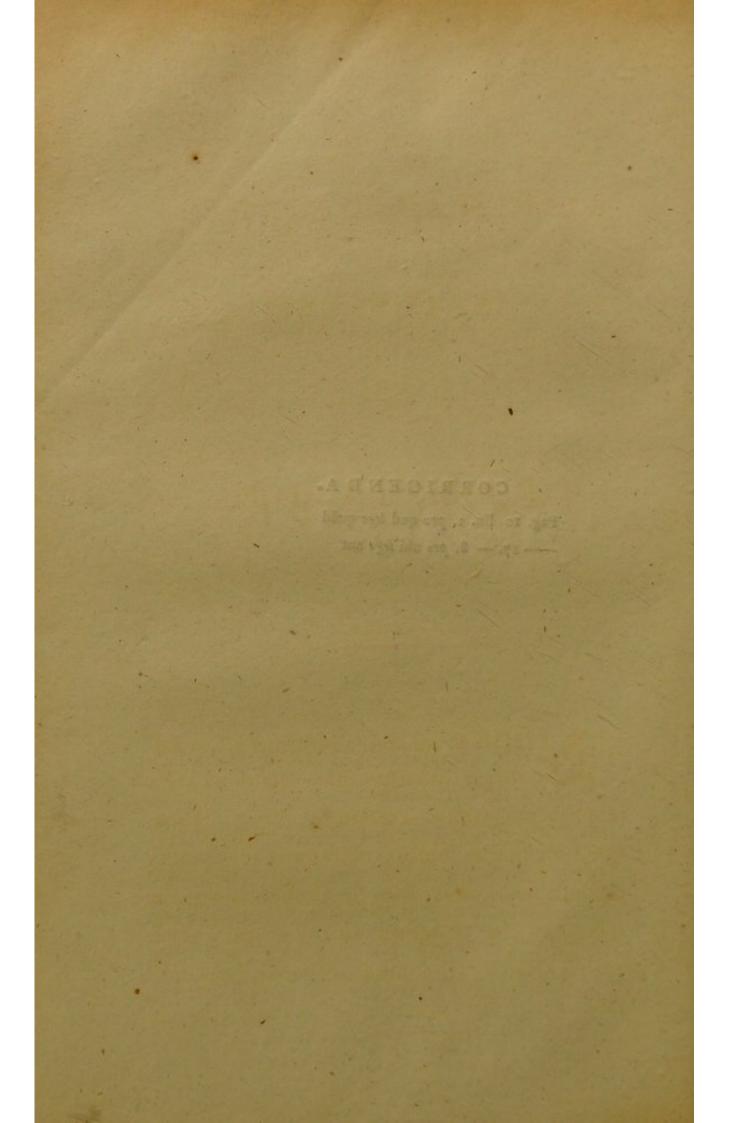
D. D. CQUE.

JOANNES CHEYNE.

CORRIGENDA.

Pag. Io. lin. 2. pro qud lege quòd ----- 17. -- 8. pre ubi lege aut

INAUGURALIS

DE

RACHITIDE.

SI.N IHIL in medicina inutilius eft, nihil magis infructuofum, quàm vana de morborum origine certamina inire. Hæc, j quod medicinæ fauftum felixque fit, monente meliora APOLLINE, nunc mittuntur, neque, ut fperamus, in pofterum recrudefcent. Non enim certando, difputando, altercandove, fed A periclitando

2

periclitando et obfervando excolenda medicina eft.

II. Quo tempore, in EUROPA, primùm apparuit *rachitis*, de eo, in contrarias partes, disputatum est. Affirmant hi medici, vix ampliùs ducentis abhinc annis, enatam esse : dum asserunt illi, veteribus familiarem fuisse ; neque alios, profectò, *valgos* et *varos* Roma-NORUM, quàm miseros, quos, primâ ætatulâ, deformaverat.

III. Qui primam (11.) opinionem acceperunt, ii censent rachitidem ortam effe lue venerea; morbo fœdo, qui, centum ferè antè annis, ab AMERICA in EUROPAM navibus transvectus erat.

IV. Verùm, etiamfi concederetur, rachitidem aliquantò pòft enatam effe, quàm trajecta erat lues venerea ; tamen, hoc conceffo, minimè fas eft concludere, illam ex hac originem deduxiffe.

deduxiffe. Valgi enim, ut fert fagax Cul-LENUS, varique, fanis, ut videtur, parentibus enafcuntur; et parentibus *lue venerea* inquinatis, quod ad formam, fani: adeo profectò fæpe, ut, deductis etiam patribus dubiis, non fit, quamobrem iis, qui opinantur *rachitidem lue venerea* effe genitam, affentiamur.

DEFINITIO.

burgersan mais all the

V. Notæ, quibus *rachitidem* definivit CuL-LENUS, hæ funt :

" Caput magnum anteriùs maximè tumens; " genicula tumida; coftæ depreffæ; abdo-" men tumidum; cætera marcescentia*."

REGIO,

* Vid. CULLEN, Synopf. Nofolog. Meth. Gen. LXXXIII.

3

4

REGIO, ÆTAS.

VI. Regio.—Rachitide deformantur infantes in iis potiffimum regionibus, quarum incolæ partim luxuriose vivunt, partim fedentariis artificiis occupantur. Quocirca, per totam fere Europam, nota eft; præcipue autem in urbibus, ubi vivunt opulenti, et artes utilitatis, elegantiæ, et luxuriæ miniftratrices, manu fiunt.

VII. Ætas,—qua rachitidi opportuni funt infantes, arctis enimvero finibus circumfcribitur. Rarò enim, fextum ante menfem, aut fecundum poft annum, incipit. Interdum verò hos fines utrinque tranfgreffa, petit infantes modò nondum femeftres, modò jampridem bimulos; quinimo, ni aut fallant medici aut ipfi fallantur, enati funt infantes eà deformes.

SIGNA.

5

SIGNA.

VIII. Rachitis vel incipiens habenda est, cùm indubiis nondum fignis se prodiderit; vel firmata, cùm sic jam increverit, ut propriis fibi notis infigniatur.

IX. Incipiente rachitide, macrefcunt mufculi; flaccefcit cutis; pallefcit vel potiùs flavefcit facies; totum fimul corpus languefcit, labafcit; dum nihildum febrit æger, necdum tumefcunt artus, aut marcefcit flomachus.

X. Nifi opportunè confiftit hic morbus et inclinat, alia, et pejora quidem, deinceps mala jam (1x.) dictis accedunt. Augefcit caput; fternum fic protruditur depreffis coftis, ut pectus a parte anteriore afpicienti carinatum appareat; fpina dorfi, et ubique corporis offa, tumefcentibus jam artubus, huc illuc, incurvefcunt;

6

vescunt; et, ne longum faciam, totus homunculus, miserum in modum, distorquetur.

XI. Cùm eò deformitatis perventum eft, æger miferandus febricitat, et ægrè fpirat; alvus fluit; appetitus deficit; haud rarò etiam dirus gravat hydrops; et tandem motionis omnino impos æger, et ad offa cutemque maceratus, fato concedit.

XII. Non autem femper, hoc (1X.—XI.) ordine, figna, aliis deinceps alia, fuperveniunt. Morbo enim conftat non facies una; neque, profectò, rarò, ordine tanquam retroacto, initio apparent graviffima figna.

XIII. Miferandi homunciones, qui rachitide deformantur, plerumque acris, pro ætate, imo præcocis ingenii funt; tanquam fi natura tanto pulchrioribus mentem virtutibus ornaret, quanto magis dehoneftat corpus. Forfan verò hæc infolita ingenii maturitas, curæ magis,

magis, qua ægri animum oblectare certant miferantes amici, tribuenda eft, quàm benignitati naturæ.

XIV. Non verò femper præcoce fic ingenio funt infantes, quos *rachitis* deformat. Interdum enim, tanquam fi, ex corporis vitio, mens quoque imbecillitatem caperet, mori funt et fatui.

EXTISPICIUM.

XV. Quoniam, patefactis ferro cadaveribus, variis in confpectum veniunt varia ; hic ea tantummodo, quæ frequentiffimè apparent, et optimè, quæ fit morbi natura, oftendunt, recenfere nobis in animo eft.

XVI. Musculi neque folitam, quam in omnibus ferè aliis cadaveribus, rigiditatem habent, neque, profectò, colorem : cerebrum flaccidum

8

flaccidum eft, et ejus ventriculi perfæpe aquâ oppleti : pulmones *pleuræ* adhærent, et inflammationis veftigia oftendunt : hepar et fplen tument et obcallent ; in thorace et abdomine aqua eft ; præterea, inteftina funt folito craffiora, et flatu diftenta, atque glandulæ *mefenterii* tumidæ funt, et induratæ : offa, denique, adeo mollia funt, ut fcalpello haud ægrè queant fecari.

CAUSA PROXIMA.

XVII. Deficiens in fanguine materia, ex qua offa formentur, a multis, imprimis CUL-LENO, proxima *rachitidis* caufa habita eft ; et, profectò, fi in mollitie offium omnino confifteret hic morbus, nihil, forfitan, effet, quare iis, hac de re, non affentiremus.

XVIII. Cùm verò perpauci fint morbi, qui æquè, ac *rachitis*, totum corpus labefactant, talem

9

talem opinionem accipere non poffumus. Licèt enim defectu materiæ, qua appofitâ durefcant offa, hæc mollefcant et declinent ; tamen explicari non poteft, quare eâdem caufâ ipfi quoque mufculi macefcerent flaccefcerentque.

XIX. Hanc (XVIII.) ob rem, illâ (XVII.) opinione rejectâ, multo nobis verifimilius videtur, proximam *rachitidis* caufam effe fanguinem, vel alimento deficiente inconfectove, vel *chylo* deficiente aut non fatis in fluidum animale fubacto, magis folito tenuem et diffolubilem. Sanguine enim fic diffoluto, facilius eft exponere, quare non folùm offa, fed ipfi etiam mufculi, vitientur.

XX. Talem rachiticorum effe fanguinem, ed probabile redditur, qudd, incifis cadaveribus, glandulæ, eæ in primis mefenterii, quæ ad chylum fic fubigendum, ut in bonum postea fanguinem mutetur, prorsus necessariæ sunt,

B

tumidæ

10

tumidæ fic et induratæ, ut proprio munere nequeant perfungi, con fpiciuntur ; qu'd ipfa fluida aquata adeo funt et diluta, ut neutiquam mirum fit, mufculos, post mortem, non, ut post alios plerosque morbos solent, frigore rigere ; demumque, qu'd cava semper plus aquæ minus continent.

XXI. His (xx.) cognitis, liceat nobis concludere, caufam, quarectà *rachitis* exoritur, effe fanguinis tenuitatem ; quam partim, ut putat CULLENUS, laxitas et debilitas fibrarum motricum, quarum est ingesta alimenta concoquere, et *chylum* hinc paratum in vivum ritè mutare fanguinem, forfan effecerint.

CAUSÆ REMOTÆ.

XXII. Remotiores *rachitidis* caufæ partim ad conftitutionem parentum refpiciunt, partim ad ipfius infantis educationem.

XXIII.

DE RACHITIDE. ' II

XXIII. Constitutio parentum.—Ii, præ cæteris, infantes rachitidi obnoxii funt, quorum parentes aut otio, voluptatibus, et luxuria diffluunt; aut neceffariis quibufdam artificiis, quibus infirmatur corpus humanum, verfantur; aut, demum, ob inconceffum concubitum, *lue venerea* graviter plexi funt.

XXIV. Hujufmodi (XXIII.) profectò parentes, infirmam et morbofam ferè prolem gignunt. Experientià autem conftat, infontem, ob parentum vitia, rarò *rachitide* plecti fobolem. Hæc, enimvero, nihilo fortaffe infantilem prolem huic morbo opportuniorem reddunt, nifi quatenus alant hæreditaria morborum femina; quæ, obcæcata quafi in præfentia, parentibus infidiosè latent, ut poftea in prole revirefcant.

XXV.

XXV. Horum feminum, id, unde fcrofula enafcitur, plurimùm, ad tenera infantum corpora *rachitidi* obnoxia reddendum, pollere videtur. Inclinant animi, ut ita credamus; eò quòd utrique morbi partes glandulofas petunt; utrique eadem curatione fanantur, eadem ingravefcunt. Quinetiam, nunquam nobifmetipfis contigit deformatum *rachitide* infantem videre, in quo ipfo, vel in cujus alterutroque parente, nonnulla fcrofulæ veftigia non apparebant.

XXVI. Hæc (xxv.) opinio haudquaquam infirmaretur, etiamfi nobis objiceret aliquis, deformatos *rachitide* infantes parentibus, quos nunquam dehoneftaverit forofula, enatos effe; cùm præfertim, id profectò quod ab omnibus conceditur, hujus femina, per plures deinceps foboles, inobfervata lateant.

XXVII.

XXVII. Nedum eandem opinionem multùm dilueret is, qui nobis monftraret fanos liberos, quos procreaverint glandulofi parentes; propterea quòd, ut inter omnes convenit, interdum providâ obftari poteft curâ, quò minùs infita et fcrofulæ et *racbitidis* femina vigefcant. Quinetiam, fi nihilominus perneget aliquis, fcrofulam et *racbitidem* cognatos morbos effe; faltem concedendum eft, utrafque fimul eandem fæpe familiam fœdare.

XXVIII. His (xxv.—xxvII.) attentè confideratis, poteft, ut nobis videtur, cogi et effici, *rachitidem* ex fcrofula, fi ex ullo parentum morbo, enafci.

XXIX. Infantum educatio.—Quæcunque infantum corpus multùm debilitant, rachitidi occafionem præbent: potiflimùm enim infantes, aliquà infirmati, membrorum diftortione et pravitate deformantur.

13

XXX.

XXX. Ad hoc genus (XXIX.) caufarum pertinent alimentum non fatis nutriens, quod, ut fuprà (XIX.) diximus, fanguinem jufto dilutiorem reddit; magnum five alvi, five fanguinis, profluvium; prægreffi demum morbi, *variola*, fcilicet, *rubeola*, aliive quibus opportuna eft infantilis ætas.

XXXI. His (xxx.) accedant quies nimia, aër infalubris, et immunditia. Hæc enim omnia permultùm utique obftant, quò minùs infantum corpora fiant compacta et robufta; et, in urbibus populo frequentibus, cum parca nimis parùmve nutriente diæta, ad pravitatem membrorum efficiendam confpirant.

XXXII. Ad alimentum non fatis nutriens pertinent, quorundam opinione, farracea, quæ nondum fermentata fint; opinione autem omnium, lac jufto dilutius.

XXXIII.

XXXIII. Farracea (XXXII.) nondum fermentata committere, ut mollefcant et diftorqueantur offa, neutiquam verifimile videtur; propterea quòd, ubique terrarum, quoad fcimus, infantes hujufmodi nutrimento, magna ex parte, aluntur, neque eò tamen magis membris deformes funt. Hanc ob rem, apud omnes ferè medicos peritos, et, quid verum fit, quid non, experientiâ doctos, propè jam eft, ut hæc opinio, utpote rebus veris haudquaquam innitens, prorfûs exolefcat.

XXXIV. Lac verò dilutius efficere, ut perinfignes membrorum depravatione fiant infantes, vero, ut nobis videtur, multo magis confentaneum eft. Propter lactis enim tenuitatem, proletariorum, præ cæteris, infantez, qui, per duodecim, imo octodecim haud rarò, menfes, pannofis matrum mammis potiffimum aluntur, fæpe *rachitide* deformes funt. Eadem de caufa, interdum diftorquentur opulentorum

15

rum etiam infantes, qui mercenariis aluntur nutricibus, quæ nimis diu lactant, quarumve cibus parùm lactescit.

PROGNOSIS.

XXXV. Ex hoc morbo forma, potiùs quàm vita, in periculo versatur. Cùm ita sit, deformitas magis, quàm mors, timenda est.

XXXVI. 1. Si morbus gravis accefferit, et pôft paulò pejora (x.) figna apparuerint, eft utique malum. Tum enim timendum eft, ne homunculus infigniter deformetur. Quinimo, tantâ fævitiâ morbi haud rarò de vita decedit : neque, profectò, hoc mirum eft ; cùm præfertim, magno offium deflexu thorax adeo coanguftetur, ut pulmones proprium fibi vitale munus nequeant abfolvere.

2. Malum

17

2. Malum itidem eft, quoties *rachitis* infantes nondum femestres, infigniterve jam infirmatos invadit. Tum enim exercitatio et medicamenta, quæ ejus incremento obfistant, non posfunt adhiberi; et sic miseri pereunt morbo, quo firmiores plerumque formâ tantùm plectuntur.

XXXVII. 1. Sin, ubi incuriâ parentum, diætâve pravâ, concitata fuerit *rachitis*, aut prægreffis, qui vires nondum magnopere labefactaverint, morbis fupervenerit; tum educatione aptiore, fimulque medicamentis, ex iis quæ corpus firmant, plerumque, ne magis increfcat, obftari poteft.

aut

2. Quòd fi, etiam rebus ita fe habentibus, parentum alterutriufque intus ferofulam prodant evidentes cicatrices ; futura, utrùm bonam in partem inclinent, an in malam, enimvero incerta funt.

C

CURATIO.

CURATIO.

XXXVIII. Medicum, cui curæ fit rachitidem curare, oportet incipientem, five veteratam, quàm primùm fiftere ; et fimul, ne deformetur corpus, quantùm poteft obftare.

CONSILIUM PRIMUM.

XXXIX. Quò fiftatur morbus, vigor marcefcenti homunculo reftituendus eft, iis quæ firmant et roborant. Ad hoc genus pertinent idoneum regimen et apta medicina; de quibus, profectò, fpeciatim nobis uberiùs difputandum eft.

XL. Regimen—fuo complexu continet diætam, exercitationem, et lavationem frigidam. De his igitur, deinceps, pauca dicenda funt. XLI.

XLI. Diæta partim folidâ materiâ conftat, partim liquidâ. Illi cibus nomen est; huic potus.

1. A. Cibus debet, aliqua ex parte, conftare ex pane farreo. Fermentatus, fi commodè comparari poteft, ei non fermentato anteferendus eft ; propterea quòd faciliùs fortaffe concoquitur. Verùm, etiam pane non fermentato corpus humanum bene nutriri, procul eft, ut aliquis negare poffit. Torofa enim juventute Scotia gaudet ; neque ulla milites laboris, inediæ, et algoris tolerantiores, magisve bello invictos, aut genuit aut aluit Mavortia tellus.

B. Carnes quoque tenerarum animantium temperanter affumere liceat; vel, quod utique melius est, juscula, quibus eædem coctæ funt.

19

2. A.

20

2. A. Potus optimus, dummodo fit ventriculo idoneum, lac vaccinum eft. Quòd fi alienum fit, aliud, quod magis conveniat, ejus vice bibendum eft; imprimis dilutum aquâ vinum quodlibet aufterum, quod, etiam ftomacho non marcefcente, interdum anteferendum eft, præfertim fub finem morbi, ubi haud rarò foluta alvus eft. Etiam perfufum diluto fic vino panem edere, haud alienum eft.

B. Cerevisiæ, ut ferunt nonnulli, iis, qui hoc morbo implicantur, perutiles funt. Noftra verò opinione, melius est ab iis omnino abstinere; partim quia ventriculum inflant, et partim quia liquatam sepe jam nimis liquant alvum.

XLII. *Exercitatio.*—1. Incunte morbo, exercitandum fub dio corpus eft, five ambulatiuncula, five geftatione; neque, profectò, multùm intereft, vehiculone geftetur, an hilarula et indefeffa nutrice.

2. A. Inveterato autem morbo, ubi homunculus vel ipfe, ob debilitatem, motûs impos fit, vel, ob ceream offium mollitiem, nequit, abíque flexura membrorum, moveri, corpus non fic exercitari poteft. Quoties ita eft, oportet laneis, vel ftrigili, vel nudâ manu leni quovis unguento lubricâ, corpus fubinde acriterque perfricari.

B. In aquilonalibus Scotiæ regionibus, mos eft oleo, ex fquati hepate parato, genua aliofve artus, contra membrorum flexuras, manu identidem, neque, ut ferunt, fruftra, fricare. Verùm, utrùm ita, ut aiunt, proficiat, necne, ex propria experientia, quippe quæ nulla fit, affirmare non poffumus.

XLIII. 1. Frigidarium—longè plurimùm, contra rachitidem, pollet. Non folùm enim corpus firmat; fed etiam utile eft ad munditiam, cujus rationem habere, imprimis neceffarium eft. Quantùm proficiat frigidarium, optimè

optimè eò cognofcitur, quòd, ex quo tempore inolevit mos infantes, quotquot eunt dies, aquâ frigidâ lavandi, membrorum pravitas rarior evafit.

2. Contrà autem dixerunt nonnulli, non adeo proficere ; idcirco quòd imbecilli in aquam frigidam tutò immergi, vel etiam hac lavari, non poffunt. Replicari verò poteft, paucos, perpaucos quidem, effe infantes, quin tutò fic aquâ frigidâ perfundantur ; dummodo provideant matres aut nutrices, ne quid hinc poftea detrimenti capiant. Hunc in finem, infantes, fimul atque fatis perfufi fuerint, laneis ficcari, perfricari, et operiri quidem oportet.

XLIV. Medicina—quoque in auxilium, contra hunc morbum, vocari folet. Quæ autem medicamenta fubfidium pollicentur, ea funt, quæ deplent et roborant. De utroque genere pauca dicenda funt.

XLV.

23

XLV. Primo genere-continentur ea, quæ vomitum et alvum movent, et fonticuli.

XLVI. Vomitoria.—Quoties fœtor animæ, malacia, laffitudo, cruditas, hisque confimilia, ventriculum marcefcere, neque affumpta alimenta bene concoquere oftendunt; lenis vomitio cienda eft, ut, quæ intus offendant, rejiciantur, et firmetur faftidiofus ventriculus. Hoc confilio, primo quoque tempore, paucula *ipecacuanæ* grana devoranda funt.

XLVII. Cathartica.—Si alvus, ut interdum initio morbi accidit, fæcibus oppleatur, vel, ut plerumque eft per totum morbum, contento aëre diftendatur, idoneis movenda eft medicamentis. Hoc confilio, optima funt ea, quæ, radix velut Pontica, dum deplent, inteftina non infirmant. Hoc medicamentum non folùm fæcibus inteftina vacuefacit, et fic appetitum movet; fed etiam, ventriculum confirmando,

24

confirmando, concoctionem infigniter adjuvat.

XLVIII. Fonticulos,—ex quibus tenuiores partes fanguinis effluerent, facere olim mos erat. Cùm verd eorum ufum plerique nunc medici afpernentur, eos, hic loci, fufiùs tractare non opus eft.

XLIX. Genus (XLIV.) secundum—complectitur præparata ex quibusdam metallis, et ex iis quæ terrâ pariuntur.

L. Metallorum nullum, contra rachitidem, tantùm poteft, quantùm ferrum, variaque ex hoc præparata. Licèt hoc metallum multimodìs affumi poffit, commodiffimum tamen eft, leviffimum pulverem, in quem ejus ramenta redacta funt, cum aromatum quibufdam, cafiæ velut cortice, commixtum adhibere. Hunc pulverem unà cum teftaceis itidem prodeffe

25

esse accepimus; et profectò, nihil videtur, quòd non identidem tentetur.

LI. Alia metalla, cuprum velut, quippe ex quorum ufu detrimentum interdum capiatur, nunquam, nifi omnia jam tentata fpem fefellerint, contra *rachitidem* adhiberi debent ; eòque minùs, quòd ferrum, ex quo nihil timendum eft mali, fortaffe haud minùs pollet.

LII. Roborantia terrá enata, contra rachitidem, multúm potuiffe dicitur. Eorum verò efficaciffima quidem tentata, plerumque ad fpem non refponderunt. Cinchonam enim ipfam, multiformiter et uberrimè quidem affumptam, parûm profeciffe, periculo compertum eft.

LIII. His (xxx1x.-LII.) dictis de primo (xxxvIII.) confilio, proximum est, ut de secundo pauca dicamus.

D

CONSILIUM

26

CONSILIUM SECUNDUM.

LIV. Hoc quoque confilio, æger regimine fuprà (xL.—xLIII.) fufiùs memorato roborandus eft. Viribus enim nihildum redintegratis, omnia, quibus, ne deformetur corpus, obftare conamur, parùm proficient.

LV. Offium flexuræ funt, quoad poteft, chirurgia curandæ. Verùm, nifi incipienti deflexui opportunè obfiftatur, parùm futura valebunt chirurgi conamina; fiquidem offa jampridem deflexa et diftorta, nulla iterum arte in rectum queant reflecti.

LVI. Obstari quidem potest interdum, ne osfa, spina imprimis et tali, pravè jam detorta, pejùs deslectantur.

1. Deflexà

1. Deflexâ fpinâ, optimum factu est, aptis quibusdam instrumentis caput et humeros quoque sic suffulcire, ut subjectus his truncus pondere nihil ferè omnino gravetur. Accommodatius nihil novi, quo hoc sieri possit, quàm machinam, quam nescio quis Jones aut fabricatus est, aut in melius mutavit.

2. Si tali pravitatem ceperint, tum unguento quovis emolliente priùs illiti, ocreis, quibus, in contrariam ei, ex qua declinaverint, partem, leniter et continenter inclinentur, comprimendi funt.

PROPHYLAXIS.

LVII. Curatione *rachitidis*, pro nostra facultate, absolutâ, nunc tantum restat, ut perpauca

28

pauca dicamus de iis, quibus efficacissime ab infantibus arceatur.

LVIII. Vestitus,—hoc confilio, mundus et ficcus debet effe, et, infuper, is, qui fummæ cutis halitum et fudorem absorbeat. Hunc in finem, lanea linteis anteferenda funt vestimenta, imprimis hieme.

LIX. Regio,—fi locum, quo educetur infantilis proles, eligere parentes patiatur res familiaris, montofa debet effe, et ea, qua aër falubris fit.

LX. Exercitationem-talem effe oportet, qualis infantem non fatiget, et semper sub Jove frigido.

LXI. Lavatio frigida-quotidie adhibenda eft,

LXII.

LXII. 1. Diæta-ea debet effe, quæ concoctu facilis fit, et fatis nutriat.

2. Cùm diæta, maxima ex parte, lacte conftet, idcirco, ut ait Homius, "eligenda eft "nutrix fana; dentes et pulmones integros "habens; gracilis, potiùs quàm obefa; hila-"ris; non primipara, neque ebrietati, ira-"cundiæ, aut Veneri dedita; lac fubdulce, "inodorum, albidum, non nimis vetuftum, "neque nimis tenue aut viscidum secernens." *Princip. Med.*

FINIS.

